
Kymenlaakson arjen turvallisuusohjelman 2024–2025 raportti

KhVi 08.12.2025
88/09.00/2023

Valmistelija

Hyvinvointijohtaja Outi Silander, p. 040 549 3335

Valtioneuvoston hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen 2030 periaatepäätöksellä linjataan niitä toimia, joilla suomalaisten hyvinvoinnin ja terveyden eriarvoisuus saadaan vähenemään vuoteen 2030 mennessä. Sen mukaan arjen suurimpien turvallisuusongelmien taustalta löytyy lähes aina hyvinvointiin ja terveyteen liittyviä haasteita. Arjen turvallisuutta voidaan parantaa tehokkaimmin parantamalla kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Tästä syystä turvallisuusohjelma on kiinteä osa alueen hyvinvointityötä.

Periaatepäätöksen mukaan terveyden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistäminen vaatii kunnalta sekä hyvinvointialueita tietoa ja ymmärrystä asukkaiden sen hetkisestä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden tilasta, niihin vaikuttavista toimista sekä tulevaisuuden muutoksia ennustavien trendien suunnista.

Kymenlaakson arjen turvallisuusohjelman prosessi lähti käyntiin keväällä 2022. Ensimmäinen prosessikuvaus alkavalle työlle on hyväksytty Kymen Turvassa (6/2022). Ensimmäinen ohjelma kattaa vuodet 2024–2025, jotta se on yhdenmertainen alueellisen hyvinvointisuunnitelman voimassaolon kanssa.

Tavoitteena oli yhdistää alueellinen hyvinvointisuunnitelma ja arjen turvallisuus toisiinsa valtioneuvoston periaatepäätöksen ja sitä seuranneen toimeenpanosuunnitelman mukaisesti.

Ensimmäinen valmisteluvaihe

Kymen Turva asetti ensimmäisen työvaiheen tavoitteeksi luoda turvallisuusohjelmatyön pohjaksi alueellisen turvallisuuden tilannekuvan ja listata indikaattorit, joilla turvallisuustilannetta mitataan ja voidaan jatkossa mitata arjen turvallisuuden näkökulmasta. Valmisteluvaiheessa käytiin läpi kaikki voimassa olevat kansalliset strategiat ja ohjelmat, sekä maakunnan tasolla valmistellut strategiset asiakirjat, joilla on vaikutusta arjen turvallisuustyöhön. Tavoitteena oli katsoa, millaisin asiakirjoin arjen turvallisuustyötä ohjataan alueella ja miten ne linkittyvät toisiinsa.

Valmis tuotos, eli Kymenlaakson alueellisen arjen turvallisuusohjelman kertomusosa 2022 esiteltiin ja hyväksyttiin Kymen Turvan kokouksessa helmikuussa 2023. Kertomusosa sisältää sekä alueellista turvallisuustyötä kuvaavan osin, että turvallisuuden tilannekuva osion. Lisäksi siihen on kerätty kattavasti kaikki indikaattorit, mitkä liittyvät arjen turvallisuuteen mitä kunnissa, hyvinvointialueella ja viranomaisissa seurataan.

Kertomusosa on pykälän liitteenä. Viranomaiset pitivät tärkeänä, että niiden toiminta ja lakisääteiset tehtävät kuvataan tässä yhteydessä päätöksentekijöille ja ohjelmaan tutustuville kuntalaisille. Siksi kertomusosassa on laaja kuvaus niistä.

Toinen valmisteluvaihe

Prosessin toinen valmisteluvaihe käynnistyi keväällä 2023. Työryhmän tehtävä on ollut koota alueellisen arjen turvallisuusohjelman pohjaksi tavoitteet ja seurantaindikaattorit, joihin yhdessä sitoudumme kiinnittämään huomiota.

Painopisteet ovat yhteismitalliset voimassa olevan alueellisen hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden kanssa toimeksiannon mukaan. Nostot on tehty ensivaiheessa valmistellun kertomusosan tilannekuvan ja indikaattoreiden perusteella. Ohjelman painopisteet kattavat vuodet 2024–2025. Alueellisen hyvinvointisuunnitelman tavoitteet turvallisuuden painoisteen alla vuosille 2024–2025 ovat:

Painopiste 3. MAHDOLLISUUS ELÄÄ TURVALLISTA ARKEA TERVEESSÄ YMPÄRISTÖSSÄ.

TAVOITE 1: Tapaturmien ja lähisuhdeväkivallan ehkäisy

TAVOITE 2: Syrjäytymisen ehkäisy

TAVOITE 3: Ympäristöterveyden edistäminen

Alueellisen arjen turvallisuussuunnitelman toivottiin vastaavan näihin tavoitteisiin. Ensimmäisessä valmisteluvaiheessa tuotiin kuitenkin esille, että arjen turvallisuus liittyy alueellamme myös Kymenlaakson hyvinvointisuunnitelman muihin painopisteisiin. Erityisesti painopisteisiin mahdollisuus elää päihteetöntä elämää ja saada tukea siihen, sekä mahdollisuus terveisiin elintapoihin ja hyvään mielenterveyteen. Näitä asioita on sisällytetty mukaan Kymenlaakson alueellisen arjen turvallisuusohjelman tavoitteiden alle. Huomioitavaa on myös se, että osallisuus liitetään hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen periaatepäätöksen painopisteiden mukaan valtakunnallisesti turvallisuustyöhön. Tällöin tavoitteet sisältävät myös osallisuutta vahvistavia toimenpiteitä.

Valmistelun tässä vaiheessa käytiin läpi myös Petteri Orpon hallitusohjelma ja sieltä on nostettu esille ne kansalliset strategiat ja ohjelmat, jotka jatkuvat uudella hallituskaudella. Lisäksi prosessissa on huomioitu hallitusohjelman sitovia tavoitteita, joilla pyritään vaikuttamaan arjen turvallisuuteen. Valmisteluprosessissa on käsitelty myös THL:n ja Kuntaliiton vahvistamat indikaattorit hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden työhön hyvinvointialueetasolla, sekä maaliskuussa 2023 valmistunut Kymenlaakson alueellinen riskiarvio siltä osin, kun sieltä nousee tavoitteita arjen työn tasolle.

Valmisteluprosessin toinen vaihe käynnistyi kevään 2023 aikana kahdella erillisellä työryhmän perehdytystapaamisella, jotka olivat saman sisältöiset ja niissä käytiin läpi ensimmäinen työryhmän tuottama Kymenlaakson turvallisuusohjelman kertomusosa 2022 ja toisen työryhmän toimeksianto ja aikataulu. Työryhmätyöskentelyyn sovittiin syksyille yhteensä 5 kokoontumiskertaa. Kokoontumisten välillä kukin työryhmäjäsen valmisteli oman organisaation kokonaisuuksia. Arjen turvallisuusohjelman luonnos valmistui marraskuun alussa 2023.

Kymenlaakson arjen turvallisuusohjelman 2024–2025 painopisteiksi on valikoitu työn toimeksiannon mukaan alueellisesta hyvinvointisuunnitelmasta nousseet tavoitteet:

MAHDOLLISUUS ELÄÄ TURVALLISTA ARKEA TERVEESSÄ YMPÄRISTÖSSÄ

1. TAPATURMIEN JA LÄHISUHDENVÄKIVALLAN EHKÄISY
2. SYRJÄYTYMISEN EHKÄISY
3. TURVALLINEN ELINYMPÄRISTÖ

Kunkin tavoitteen alle on koottu indikaattorit, joita seurataan, sekä toimenpiteet, joihin yhdessä sitoudumme.

Jokaiselle kunnalle on tuotettu kuntakorttipohja, jota kunnat voivat halutessaan laajentaa ja käyttää oman turvallisuustyön ja hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistyön tukena.

Kymenlaakson arjen turvallisuusohjelma 2024–2025 on kaikkia toimijoita koskeva asiakirja. Kuntakortti on puolestaan kunkin kunnan keskeisin työväline arjen turvallisuusohjelmassa.

Alueellinen arjen turvallisuusohjelma sisältää kuntakortit, joihin on nostettu kuntia koskevat yhteiset tavoitteet ja seurantaindikaattorit. Kukin kunta voi hyödyntää arjen turvallisuusohjelmaa ja kuntakorttia oman turvallisuustyön ja turvallisuussuunnittelun tukena, sekä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden strategisen johtamisen työvälineenä oman tarpeensa mukaan.

Seurantatyöryhmä on kokoontunut tiiviisti vuosien 2024–2025 aikana seuraamaan turvallisuusohjelman tavoitteiden toteutumista eri viranomaisessa, kunnissa ja hyvinvointialueella. Työryhmän laatima arjen turvallisuusraportti 2024–2025 on hyväksytty ohjausryhmänä toimivassa Kymen Turva-verkostossa 7.11.2025. Kymenlaakson arjen turvallisuusraportti 2024–2025 liitetään osaksi alueellisen hyvinvointisuunnitelman raporttia ja näin raportti liittyy osaksi maakunnallista ja paikallisesti työstettäviä hyvinvointisuunnitelmia 2026–2029.

Liitteet:

Kymenlaakson arjen turvallisuusraportti 2024–2025
Kymenlaakson turvallisuusohjelma 2024–2025

Arjen turvallisuuden kertomusosa 2022–2023
Kuntakortti Virolahti

Esittelijä

Virolahden kunnanjohtaja Topi Heinänen

Päätösehdotus

Virolahden kunnanhallitus päättää osaltaan hyväksyä Kymenlaakson arjen turvallisuusohjelman 2024–2025 raportin ja lähettää sen hyväksyttäväksi kunnanvaltuustolle.

Päätös